

Kowalkowski Antoni Ignacy Marcin

Data urodzenia: 1866

ksiądz katolicki, proboszcz tytularny parafii w Rytlu, członek Polskiego Komitetu Wyborczego na powiat chojnicki, autor pieśni religijnych, członek zwyczajny TNT w l. 1897-1932

Urodził się w 1866 r. w Mirachowie w powiecie Kartuszy. Jego rodzicami byli nauczyciel Edmund i Paulina z domu Meier. Nauki pobierał w pelplińskim Collegium Marianum oraz chojnickim gimnazjum, gdzie należał do tajnej organizacji filomackiej (1883-1885). Później uczył się jeszcze w gimnazjum w Starogardzie, gdzie również był filomatą (1886-1889). Egzamin dojrzałości zdał w 1889 r. Następnie wyjechał na studia filozoficzne do Münster, odbywając jednocześnie służbę wojskową. W 1890 r. kontynuował studia w pelplińskim Seminarium Duchownym, które ukończył otrzymaniem święceń kapłańskich w 1894 r. Doświadczenie w pracy duszpasterskiej zdobywał jako wikary parafii w Więcborku, Pucku, Czersku i Rytlu. W Więcborku i Rytlu został pierwszym przewodniczącym tamtejszych Towarzystw Ludowych, założonych kolejno w 1895 i 1898 r. Od 1897 r. należał do TNT. Został uznany przez władze pruskie za agitatora polskości. Działal w polskim ruchu wyborczym, był członkiem Komitetu Powiatowego na powiat chojnicki w 1912 r. Oprócz działalności duszpastersko-politycznej, zajmował się pisarstwem. Był współpracownikiem „Gościa Świętecznego”, a także opublikował własną pracę pt. „Przewodnik dla użytku wiernych zwiedzających Kalwaryę we Wielu” (1916). Dał się również poznać jako talent muzyczny, skomponował szereg pieśni np. „Kiedyś, o Jezu, chodził po świecie...”. Publikował je w pismach dla dzieci „Nasz Przewodnik” i „Mały Świątek”. Zmarł nagle, piastując godność proboszcza tytularnego w Rytlu w 1932 r.

Literatura:

1. *Diecezja chełmińska: zarys historyczno-statystyczny*, Pelplin 1928, s. 230.
2. Mross H., *Kowalkowski Antoni Ignacy Marcin (1866-1932)* [w:] Mross H., *Słownik biograficzny kapłanów diecezji chełmińskiej wyświęconych w latach 1821-1920*, Pelplin 1995, s. 145.

Piotr Świerkowski